DOMSTOLENS KENDELSE (Femte Afdeling)

10. december 2007 *

I sag C-134/07,

angående en anmodning om præjudiciel afgørelse i henhold til artikel 234 EF, indgivet af Sąd Rejonowy w Jaworznie (Polen) ved afgørelse af 6. februar 2007, indgået til Domstolen den 7. marts 2007, i sagen:

Piotr Kawala

mod

Gmina Miasta Jaworzna,

har

DOMSTOLEN (Femte Afdeling)

sammensat af afdelingsformanden, A Tizzano, og dommerne M. Ilešič (refererende dommer) og E. Levits,

generaladvokat: E. Sharpston
justitssekretær: R. Grass,

* Processprog: polsk.

på grundlag af den skriftlige forhandling,

efter at der er afgivet indlæg af:

— den polske regering ved E. Ośniecka-Tamecka, som befuldmægtiget

— Kommissionen for De Europæiske Fællesskaber ved D. Triantafyllou og K. Herrmann, som befuldmægtigede,

idet Domstolen har til hensigt at træffe afgørelse ved begrundet kendelse i henhold til procesreglementets artikel 104, stk. 3, første afsnit,

og efter at have hørt generaladvokaten,

afsagt følgende

Kendelse

1 Anmodningen om præjudiciel afgørelse vedrører fortolkningen af artikel 25 EF og 90, stk. 1, EF.

2 Anmodningen er blevet forelagt under en sag mellem Piotr Kawala og Gmina Miasta Jaworzna (Jaworzno kommune) angående et gebyr på 500 PLN betalt den 18. august 2005 for attesten for den første indregistrering af brugt motorkøretøj, der er importeret til Polen fra en anden medlemsstat (herefter »det omtvistede gebyr«).

Retsforskrifter

Fællesskabsbestemmelser

3 Artikel 23 EF har følgende ordlyd:

»1. Fællesskabets grundlag er en Toldunion, som omfatter al vareudveksling, og som indebærer forbud mod told ved indførsel fra og ved udførsel til andre medlemsstater, såvel som mod alle afgifter med tilsvarende virkning, samt indførelse af en fælles toldtarif over for tredjeland.

2. Bestemmelserne i artikel 25 og i kapitel 2 i dette afsnit finder anvendelse på varer med oprindelse i medlemsstaterne, og på de varer hidrørende fra tredjeland, som frit kan omsættes i medlemsstaterne.«

4 Artikel 25 EF bestemmer:

»Told ved indførsel og udførsel og andre afgifter med tilsvarende virkning er forbudt mellem medlemsstaterne. Dette gælder også finanstold.«

5 Artikel 28 EF foreskriver:

»Kvantitative indførselsrestriktioner såvel som alle foranstaltninger med tilsvarende virkning er forbudt mellem medlemsstaterne.«

6 Artikel 30 EF har følgende ordlyd:

»Bestemmelserne i artikel 28 og 29 er ikke til hinder for sådanne forbud eller restriktioner vedrørende indførsel, udførsel eller transit, som er begrundet i hensynet til den offentlige sædelighed, den offentlige orden, den offentlige sikkerhed, beskyttelse af menneskers og dyrs liv og sundhed, beskyttelse af planter, beskyttelse af nationale skatte af kunstnerisk, historisk eller arkæologisk værdi eller beskyttelse af industriel og kommerciel ejendomsret. Disse forbud eller restriktioner må dog hverken udgøre et middel til vilkårlig forskelsbehandling eller en skjult begrænsning af samhandelen mellem medlemsstaterne.«

7 Artikel 90, stk. 1, EF har følgende ordlyd:

»Ingen medlemsstat må direkte eller indirekte pålægge varer fra andre medlemsstater interne afgifter af nogen art, som er højere end de afgifter, der direkte eller indirekte pålægges lignende indenlandske varer.«

De nationale bestemmelser

8 I artikel 77 i færdselsloven (Prawo o ruchu drogowym) af 20. juni 1997 (Dz. U af 2003, nr. 58, pos. 515, nr. 124, pos. 1152, nr. 130, pos. 1190, og nr. 137, pos. 1302) bestemmes:

»1. En fabrikant eller en importør af nye køretøjer skal levere en registreringsattest for hvert nyt motorkøretøj, der markedsføres på Republikken Polens område.

2. Registreringsattesten udleveres til køretøjets ejer.

3. Registreringsattesten for andre motorkøretøjer end dem, der er omfattet af stk. 1, udleveres efter indbetaling af et registreringsgebyr af den starost, der er kompetent for registreringen, ved den første indregistrering af køretøjet på Republikken Polens område, undtagen for samlerbiler og køretøjer, der er omfattet af artikel 73, stk. 4.

4. Transportministeren:

[...]

2) fastsætter ved bekendtgørelse størrelsen af gebyret for registreringsattesten.«

9 Ministeriet for infrastrukturs bekendtgørelse af 28. juli 2003 om størrelsen af gebyret for registreringsattesten (Dz. U af 2003, nr. 137, pos. 1310, herefter »bekendtgørelsen af 28. juli 2003«) bestemmer i § 1, stk. 1 og 2:

»1. For udstedelsen af en registreringsattest ved den første registrering af køretøjet på Republikken Polens område opkræver den registrerende myndighed et gebyr på 500 PLN

2. For udstedelsen af et duplikat af registreringsattesten opkræver den registrerende myndighed et gebyr på 75 PLN.«

10 Efter de faktiske omstændigheder i hovedsagen fastslog Trybunał Konstytucyjny (forfatningsdomstol) i dom af 17. januar 2006, at § 1, stk. 1, i bekendtgørelsen af 28. juli 2003 i det væsentlige er i strid med bestemmelserne i færdselsloven og i den polske forfatning. Det bestemtes i dommen, at paragraffen mistede sin gyldighed den 1. maj 2006.

11 Efterfølgende udstedte ministeriet for transport og byggeri en bekendtgørelse af 28. marts 2006 om størrelsen af gebyret for registreringsattesten, som trådte i kraft den 15. april 2006, hvorefter den registrerende myndighed såvel for udstedelsen af registreringsattesten for den første registrering (bekendtgørelsens § 1, stk. 1) som for udstedelsen af et duplikat af registreringsattesten (bekendtgørelsens § 1, stk. 2) opkræver et gebyr på 75 PLN.

Tvisten i hovedsagen og det præjudicielle spørgsmål

12 Den 9. maj 2005 købte Piotr Kawala i Tyskland et brugt motorkøretøj af mærket Mercedes-Benz og importerede det i samme måned til Polen.

13 Den 18. august 2005 betalte Piotr Kawala Gmina Miasta Jaworzna et gebyr på 500 PLN for attesten for den første registrering af køretøjet i Polen.

14 Det fremgår af forelæggelsesafgørelsen, at Piotr Kawala ikke uden en indregistrering af køretøjet kunne benytte dette lovligt i Polen.

15 Piotr Kawala anlagde den 9. oktober 2006 sag ved Sąd Rejonowy w Jaworznie (Distriktsdomstol i Jaworznie) mod Gmina Miasta Jaworzna med påstand om betaling af 425 PLN, svarende til forskellen mellem det gebyr, han betalte for attesten for den første indregistrering, og det beløb, han ville have skullet betale for udstedelse af et duplikat af attesten (75 PLN).

16 Sąd Rejonowy w Jaworznie har anført, at i det omfang artikel 90 EF er til hinder for anvendelsen af § 1 i bekendtgørelsen af 28. juli 2003, skal retten i den tvist, der verserer for den, i medfør af artikel 10 EF og princippet om EF-rettens forrang fastslå, at de bestemmelser i denne bekendtgørelse, der er i strid med fællesskabsretten, heller ikke finder anvendelse i perioden, forud for det tidspunkt, fra hvilket Trybunał Konstytucyjnys har fastslået i sin dom, at de mister deres gyldighed.

17 Sąd Rejonowy w Jaworznie har bemærket, at hvis Piotr Kawala havde erhvervet et nyt køretøj i Polen, skulle han ikke have betalt Gmina Miasta Jaworzna et gebyr for en attest for den første registrering, idet attesten ville være leveret af fabrikanten eller importøren af køretøjet, der i øvrigt for attesten ville have betalt et nettobeløb på 9,71 PLN (før moms).

18 Sąd Rejonowy w Jaworznie har på denne baggrund besluttet at udsætte sagen og at forelægge Domstolen følgende præjudicielle spørgsmål:

»Er artikel 90 EF til hinder for anvendelsen af § 1 i [bekendtgørelsen af 28. juli 2003], i det omfang registreringen af et køretøj indført til Polen fra en anden medlemsstat afhænger af betalingen af 500 PLN i gebyr for udstedelse af registreringsattesten?«

19 Den forelæggende ret har desuden uden formelt at stille et andet præjudicielt spørgsmål bemærket, at i tilfælde af en benægtende besvarelse af det første spørgsmål kan en fortolkning af artikel 25 EF være nødvendig for at klarlægge, om denne bestemmelse er til hinder for anvendelsen af § 1 i bekendtgørelsen af 28. juli 2003, i det omfang det pågældende gebyr udgør en afgift med tilsvarende virkning som told.

Om det præjudicielle spørgsmål

20 I medfør af procesreglementets artikel 104, stk. 3, første afsnit, kan Domstolen, såfremt besvarelsen af et præjudicielt spørgsmål klart kan udledes af dens praksis, efter at have hørt generaladvokaten, træffe afgørelse ved begrundet kendelse.

21 Med spørgsmålet ønsker den forelæggende ret nærmere bestemt oplyst, om artikel 90, stk. 1, EF skal fortolkes således, at det er til hinder for opkrævningen af der omtvistede gebyr, der i praksis påhviler den første registrering af et brugt motorkøretøj, der importeres fra en anden medlemsstat, og ikke påhviler erhvervelsen i Polen af et brugt køretøj, i det omfang dette allerede er registreret i Polen.

22 Da på den ene side den polske regering er af den opfattelsen, at pligten til at anskaffe en registreringsattest for et brugt køretøj, der er importeret fra en anden medlemsstat, ikke henhører under anvendelsesområdet for artikel 90 EF, men under anvendelsesområdet for artikel 28 EF og 30 EF, idet den er en foranstaltning med tilsvarende virkning som en kvantitativ indførselsrestriktion, som imidlertid er nødvendig, forholdsmæssig og begrundet i hensynet til den offentlige orden, og på

den anden side den forelæggende ret har fremhævet muligheden for, at det omtvistede gebyr henhører under artikel 23 EF og 25 EF, dvs. forbuddet mod told og afgifter med tilsvarende virkning, skal det først fastslås, på grundlag af hvilken bestemmelse i EF-traktaten det omtvistede gebyr skal vurderes.

23 Det følger af fast retspraksis, at anvendelsesområdet for artikel 28 EF ikke omfatter hindringer, som er omhandlet i andre særlige bestemmelser i traktaten, og at de af artikel 23 EF, 25 EF og 90 EF omfattede hindringer af fiskal karakter eller med tilsvarende virkning som told ikke er omfattet af forbuddet efter artikel 28 EF. Hvad i øvrigt angår anvendelsesområdet for henholdsvis artikel 25 EF og 90 EF følger det af fast retspraksis, at bestemmelserne vedrørende afgifter med tilsvarende virkning som told og bestemmelserne vedrørende diskriminerende interne afgifter ikke kan anvendes kumulativt, hvorfor én og samme afgift ikke samtidig kan henhøre under de to grupper, således som traktaten er opbygget (jf. bl.a. dom af 17.6.2003, sag C-383/01, De Danske Bilimportører, Sml. I, s. 6065, præmis 32 og 33 og den deri nævnte retspraksis).

24 Hvad angår spørgsmålet, om et gebyr som det omtvistede kan henføres under begrebet »afgifter med tilsvarende virkning« i den forstand, hvori udrykket er anvendt i artikel 23 EF og 25 EF, bemærkes, at det fremgår af fast retspraksis, at enhver økonomisk byrde, der ikke er told i egentlig forstand, som pålægges ensidigt og belaster varer som følge af grænseoverskridelsen, uanset benævnelse eller opkrævningsmåde, er en afgift med tilsvarende virkning (dom af 18.1.2007, sag C-313/05, Brzeziński, Sml. I, s. 513, præmis 22 og den deri nævnte retspraksis).

25 Et gebyr som det, der er tvist om i hovedsagen, opkræves ikke som følge af overskridelsen af grænsen til den medlemsstat, der har indført gebyret. Det følger således af de oplysninger, der er fremlagt af såvel den forelæggende ret som af den polske regering, at det omtvistede gebyr kun pålægges brugte motorkøretøjer ved deres første registrering i Polen, og derfor ikke køretøjer, der af en hvilken som helst

grund ikke er bestemt til at blive indregistreret. Dette gebyr kan desuden ifølge oplysningerne fra den polske regering også pålægges ved den første registrering af visse begrænsede kategorier af køretøjer, der allerede befinder sig i Polen, men som endnu ikke er indregistrerede i Polen.

26 For så vidt som et gebyr ved den første registrering af motorkøretøjer, såsom det omtvistede gebyr, klart er af fiskal karakter og ikke opkræves, fordi køretøjet føres over grænsen til den medlemsstat, der har indført gebyret, men i forbindelse med et motorkøretøjs første registrering på denne stats område, må det antages, at det henhører under en generel intern afgiftsordning for varer og derfor skal gennemgås på grundlag af artikel 90 EF.

27 Herved bemærkes, at Domstolen har fastslået, at artikel 90 EF inden for traktatens ordning udgør et supplement til reglerne om afskaffelse af told og afgifter med tilsvarende virkning. Denne bestemmelse har til formål at sikre varernes frie bevægelighed mellem medlemsstaterne på normale konkurrencevilkår gennem fjernelse af enhver form for beskyttelse som følge af anvendelsen af interne afgifter, der virker diskriminerende over for varer med oprindelse i andre medlemsstater (Brzeziński-dommen, præmis 27 og den deri nævnte retspraksis).

28 På området for afgifter på indførte brugte motorkøretøjer er formålet med artikel 90 EF at sikre, at interne afgifter virker fuldstændigt neutralt i forhold til konkurrencen mellem varer, der allerede befinder sig på det indenlandske marked, og indførte varer (dom af 20.9.2007, sag C-74/06, Kommissionen mod Grækenland, Sml. I, s. 7585, præmis 24 og den deri nævnte retspraksis).

29 Et afgiftssystem kan desuden kun anses for foreneligt med artikel 90 EF, hvis det godtgøres, at det er opbygget således, at det under alle omstændigheder er udelukket, at der skal svares højere afgifter af importerede varer end af indenlandske varer, og at det derfor under ingen omstændigheder indebærer forskelsbehandling (Brzeziński-dommen, præmis 40 og den deri nævnte retspraksis).

30 Spørgsmålet i denne sag er derfor, om det omtvistede gebyr i praksis finder anvendelse på samme måde på såvel importerede brugte motorkøretøjer som på brugte motorkøretøjer købt i Polen, idet disse to kategorier af køretøjer udgør lignende varer i den forstand, hvori udtrykket er anvendt i artikel 90, stk. 1, EF.

31 Det er i denne forbindelse ubestridt, at i medfør af § 1, stk. 1, i bekendtgørelsen af 28. juli 2003 pålægges den første registrering af et brugt motorkøretøj, der importeres fra en anden medlemsstat, det omtvistede gebyr på 500 PLN.

32 Derimod giver erhvervelsen i Polen af et lignende køretøj ifølge den forelæggende ret og den polske regering normalt ikke anledning til betaling af noget gebyr, i det omfang køretøjet allerede er registreret i Polen.

33 Ifølge den forelæggende ret og den polske regering påhviler det i tilfælde af køb af et nyt motorkøretøj i Polen fabrikanten eller importøren af køretøjet at levere attesten for den første registrering på en formular, som denne anskaffer for en nettopris på 9,71 PLN. Denne pris såvel som andre omkostninger afholdt af den pågældende erhvervsdrivende i forbindelse med udstedelsen af attesten indgår i køretøjets endelige pris.

34 Den polske regering og Kommissionen for De Europæiske Fællesskaber har herved fremhævet, at registreringsattesten overdrages til hver efterfølgende ejer af køretøjet, når det først én gang er udstedt for et nyt motorkøretøj.

35 Heraf følger, at erhvervelsen af et brugt motorkøretøj, der importeres fra en anden medlemsstat og registreres for første gang i Polen, pålægges det omtvistede gebyr på 500 PLN, hvorimod erhvervelsen i Polen af et lignende køretøj normalt ikke pålægges noget registreringsgebyr.

36 Det må derfor fastslås, at det omtvistede gebyr er omfattet af forbuddet i artikel 90, stk. 1, EF.

37 Det forelagte spørgsmål skal på denne baggrund besvares med, at artikel 90, stk. 1, EF skal fortolkes således, at det er til hinder for et gebyr som det, der er fastsat i § 1, stk. 1, i bekendtgørelsen af 28. juli 2003, der i praksis påhviler den første registrering af et brugt motorkøretøj, der importeres fra en anden medlemsstat, og ikke påhviler erhvervelsen i Polen af et brugt køretøj, i det omfang dette allerede er registreret i Polen.

Sagens omkostninger

38 Da sagens behandling i forhold til hovedsagens parter udgør et led i den sag, der verserer for den forelæggende ret, tilkommer det denne at træffe afgørelse om sagens omkostninger. Bortset fra nævnte parters udgifter kan de udgifter, som er afholdt i forbindelse med afgivelse af indlæg for Domstolen, ikke erstattes.

På grundlag af disse præmisser kender Domstolen (Femte Afdeling) for ret:

Artikel 90, stk. 1, EF skal fortolkes således, at det er til hinder for et gebyr som det, der er fastsat i § 1, stk. 1, i ministeriet for infrastrukturs bekendtgørelse af 28. juli 2003 vedrørende størrelsen af gebyret for registreringsattest, der i praksis påhviler den første registrering af et brugt motorkøretøj, der importeres fra en anden medlemsstat, og ikke påhviler erhvervelsen i Polen af et brugt køretøj, i det omfang dette allerede er registreret i Polen.

Underskrifter